روزنامه
سرآمد اقتصاد

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: فیروز اسماعیلی نژاد
قائم مقام مدیر مسئول: امید عباسی
دبیر شورای سیاستگذاری: مهدی دهدار
سردبیر: شورای سردبیری
دبیر تحریه: سعید قلیچی

چاپ: صمیم
دبیر عکس: اصغر بشارتی
طرح و کاریکاتور: فریبا عزیزی
توزیع: موسسه نشریات جراری
تلفن دفتر مرکزی: ۸۸۷۶۹۲۲۷-۰۲۱
تلفن شهرستان ها: ۸۶۰۴۷۵۹۶-۰۲۱

سازمان آگهی ها: ۰۹۱۹۸۵۴۳۹۹۶
پست الکترونیکی: Eghtesadsaramad@gmail.com
نشانی سایت: Eeghtesadsaramad.ir
عضو انجمن روزنامه های غیر دولتی
نشانی دفتر مرکزی: تهران- خیابان سهروردی شمالی مابین هویزه و بهشتی - پلاک ۴۵۶ طبقه سوم - واحد ۳

پنج شنبه - ۲۸ آبان ۱۴۰۵
سال دوازدهم - شماره ۲۶۳۹

راه‌آهن در مسیر افزایش بهره‌وری ناوگان و توسعه حمل‌ونقل بین‌المللی

مدیرعامل راه‌آهن در کمیسیون عالی گراف، بر افزایش ظرفیت حمل بار، توسعه قطارهای کامل و دو سربار، ارتقای آماده‌به‌کاری لکوموتیوها و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مغفول شبکه ریلی تأکید کرد.

به گزارش اقتصادسرآمد از روابط عمومی راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، نشست کمیسیون عالی گراف، با حضور جبارعلی ذاکری معاون وزیر راه و شهرسازی و مدیرعامل راه‌آهن، میرحسن موسوی قائم‌مقام مدیرعامل، معاونان و مدیران ستادی و مدیران کل مناطق راه‌آهن در ساختمان مرکزی شهدای راه‌آهن برگزار شد.

مدیرعامل راه‌آهن با تأکید بر ضرورت افزایش سهم حمل‌ونقل ریلی در جابه‌جایی بار کشور، راه‌اندازی قطارهای دوبله و سوبله، توسعه حمل دوسربار و جذب بارهای جدید را از راهکارهای افزایش ظرفیت و بهره‌وری شبکه دانست و خواستار تدوین برنامه‌های عملیاتی و ارزیابی مستمر عملکرد مناطق شد.

وی توسعه حمل‌ونقل بین‌المللی و صادرات ریلی را از اولویت‌های راه‌آهن برشمرد و بر تسریع تخلیه و بارگیری در مرزها، کاهش زمان توقف واگن‌ها و جلوگیری از انباشت بار تأکید کرد.

دکتر ذاکری همچنین ارتقای آماده‌به‌کاری لکوموتیوها و اصلاح فرآیندهای نگهداری و تعمیرات را ضروری دانست و گفت: شناسایی الگوهای خرابی، بهره‌گیری از تجربیات شرکت‌های فعال و مقایسه روش‌های تعمیراتی باید برای کاهش خرابی‌ها و افزایش بهره‌وری ناوگان در دستور کار قرار گیرد.

معاون وزیر راه و شهرسازی با اشاره به ظرفیت اقتصادی قطار کامل، توسعه این شیوه حمل را از فرصت‌های مهم شبکه ریلی دانست و بر رفع موانع اجرایی، استفاده از ظرفیت‌های قانونی و واگذاری اختیارات لازم برای تقویت مشارکت بخش خصوصی تأکید کرد.

وی در بخش دیگری از این نشست، با اشاره به انتصاب وحید علیقارداشی به‌عنوان سرپرست دفتر مهندسی، نظارت و کنترل پروژه و حامد نوری به‌عنوان سرپرست اداره کل اموال، املاک و مدیریت دارایی، بر ساماندهی املاک، مولدسازی دارایی‌ها و افزایش درآمدهای غیرعملیاتی تاکید کرد.

دکتر ذاکری همچنین با اشاره به انتصاب طاهر افشار به‌عنوان عضو هیئت‌مدیره صندوق پس‌انداز کارکنان، تقویت نظارت بر عملکرد صندوق و صیانت از منابع و منافع مالی کارکنان را ضروری دانست.

در این نشست، مدیران کل راه‌آهن خراسان، آذربایجان، شمالشرق ۱، تهران و مدیریت خاور شرق نیز گزارش‌هایی از برنامه‌های افزایش بهره‌وری ناوگان، جذب بارهای جدید و شناسایی ظرفیت‌های منطقه‌ای ارائه کردند.

راه آهن شلمچه-بصره در ایستگاه تأخیر

ضرورت اتصال ریلی در شرایط محاصره دریایی

گروه حمل و نقل - زهـــره آقاجانی - تأخیر در تکمیل راه‌آهن شلمچه - بصره در شرایطی ادامه دارد که محاصره دریایی کشور، اهمیت اتصال ریلی به عراق را برای حفظ امنیت اقتصادی و توسعه تجارت خارجی دوچندان کرده است.

محدودیت‌های ناشی از محاصره دریایی کشور نشان داد که توسعه مسیرهای ریلی و تنوع‌بخشی به شیوه‌های حمل‌ونقل تا چه اندازه می‌تواند در حفظ امنیت اقتصادی، تداوم تجارت خارجی و تأمین کالاهای اساسی کشور نقش‌آفرین باشد. در این میان، پروژه راه‌آهن شلمچه - بصره صرفا یک مسیر برای تسهیل تردد زائران اربعین نیست، بلکه ظرفیتی راهبردی برای گسترش مبادلات تجاری، افزایش صادرات و دستیابی به درآمدهای ارزی بیشتر به شمار می‌رود.

جنگ تحمیلی سوم و به دنبال آن، محاصره دریایی کشور از سوی آمریکا، بار دیگر اهمیت برخورداری از مسیرهای متنوع حمل‌ونقل و پرهیز از اتکای صرف به حمل‌ونقل دریایی را آشکار کرد. هرچند حمل‌ونقل ریلی به‌تنهایی نمی‌تواند جایگزین کامل ظرفیت کشتی‌ها در جابه‌جایی کالا شود، اما تجربه روزهای نخست تجاوز آمریکایی - صهیونیستی به کشور نشان داد که فعال بودن خطوط ریلی در شرق ایران توانست بخش مهمی از تجارت کشور با کشورهای آسیایی را حفظ کند و مانع از بروز اختلال جدی در تأمین کالاهای اساسی شود.

این تجربه نشان می‌دهد که توسعه زیرساخت‌های ریلی بین‌المللی باید به‌عنوان یکی از الزامات راهبردی کشور در حوزه امنیت اقتصادی و تاب‌آوری زنجیره تأمین مورد توجه قرار گیرد. از همین رو، اتصال ریلی ایران به عراق در غرب کشور از طریق مسیر شلمچه - بصره، ضرورتی غیرقابل‌چشم‌پوشی است که تحقق آن می‌تواند علاوه بر تقویت مناسبات اقتصادی دو کشور، ظرفیت‌های جدیدی برای توسعه تجارت منطقه‌ای ایجاد کند.

اتصال ریلی ایران و عراق؛ حلقه مفقوده تجارت ۲۰ میلیارد دلاری دو کشور

عراق با حجم تجارت سالانه حدود ۱۰ میلیارد دلار، دومین مقصد بزرگ صادرات ایران محسوب می‌شود. در همین راستا، دو کشور هدف‌گذاری کرده‌اند که حجم مبادلات تجاری خود را به سالانه ۲۰ میلیارد دلار افزایش دهند؛ هدفی که دستیابی به آن بدون توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل و ایجاد مسیرهای پایدار و کم‌هزینه برای انتقال کالا با دشواری همراه خواهد بود.

در این میان، راه‌اندازی خط ریلی شلمچه - بصره می‌تواند با کاهش هزینه تمام‌شده حمل‌ونقل کالا برای تولیدکنندگان و صادرکنندگان ایرانی، زمینه افزایش رقابت‌پذیری محصولات کشور در بازار عراق را فراهم کند. این موضوع به‌ویژه در زمینه صادرات محصولاتی مانند تولیدات مازاد بخش کشاورزی اهمیت دارد؛ چراکه دسترسی آسان‌تر و ارزان‌تر به بازار حدود ۴۰ میلیون نفری عراق، می‌تواند فرصت اقتصادی قابل‌توجهی برای تولیدکنندگان داخلی ایجاد کند و زمینه افزایش صادرات غیرنفتی کشور را فراهم آورد.

سهم راه‌آهن شلمچه ـ بصره در امنیت اقتصادی ایران؛ فراتر از سفرهای اربعین

از سوی دیگر، اهمیت این پروژه صرفا به مبادلات تجاری و جابه‌جایی بار محدود نمی‌شود. اتصال ریلی دو کشور می‌تواند زمینه افزایش رفت‌وآمد گردشگران خارجی به ایران، تسهیل سفر زائران ایرانی و عراقی و توسعه گردشگری زیارتی و فرهنگی را فراهم کند. تسهیل تردد میان دو کشور نیز با افزایش ورود گردشگران و زائران خارجی، ظرفیت مناسبی برای ایجاد درآمدهای ارزی و تقویت فعالیت‌های اقتصادی مرتبط با گردشگری به وجود خواهد آورد.

با وجود اهمیت اقتصادی، تجاری و راهبردی این پروژه، روند اجرای راه‌آهن شلمچه - بصره طی سال‌های گذشته با تأخیرهای متعددی همراه بوده است. از سال ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۲، عملیات اجرایی این پروژه به دلایل مختلفی از جمله کمبود منابع مالی، تغییرات متعدد پیمانکاران ایرانی و برخی مخالفت‌ها در عراق آغاز نشد و همین موضوع موجب شد یکی از مهم‌ترین طرح‌های اتصال ریلی ایران به کشورهای همسایه برای سال‌ها در مرحله انتظار باقی بماند.

۳۳ کیلومتر خط ریلی عراق هنوز آغاز نشده

با این حال، بر اساس اظهارات مقامات وزارت راه و شهرسازی، افتتاح پروژه راه‌آهن شلمچه - بصره برای اربعین سال ۱۴۰۵ هدف‌گذاری شده بود؛ اما با وجود این برنامه‌ریزی، تاکنون صرفا عملیات مین‌روبی مسیر به‌طور کامل به پایان رسیده است. در بخش تعهدات طرف ایرانی، احداث پل بازشوی ۸۰۰ متری که محوری‌ترین بخش این پروژه محسوب می‌شود، هنوز به اتمام نرسیده و در بخش تعهدات طرف عراقی نیز عملیات احداث ۳۳ کیلومتر خط ریلی همچنان آغاز نشده است.

این در حالی است که تأخیر در تکمیل چنین پروژه‌ای، صرفا به تعویق افتادن یک طرح عمرانی یا محدود شدن فرصت‌های سفر زیارتی نیست، بلکه به معنای از دست رفتن بخشی از ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری کشور و تداوم وابستگی بیشتر به مسیرهای محدود حمل‌ونقل در شرایط بحرانی است. به‌ویژه آنکه تحولات اخیر نشان داد برخورداری از مسیرهای جایگزین و متنوع برای انتقال کالا، تا چه اندازه در حفظ جریان تجارت خارجی و جلوگیری از ایجاد اختلال در زنجیره تأمین کشور اهمیت دارد.

تجربه محدودیت‌های اخیر در مسیرهای دریایی نشان داد که پروژه‌های ریلی بین‌المللی علاوه بر برخورداری از مزایای اقتصادی و تجاری، می‌توانند در شرایط بحرانی نیز به‌عنوان یک مسیر جایگزین و ظرفیت پشتیبان، بخشی از مشکلات ناشی از محدودیت‌های حمل‌ونقل را کاهش دهند. بر همین اساس، راه‌آهن شلمچه - بصره باید فراتر از یک پروژه عمرانی یا طرحی برای تسهیل سفرهای اربعین دیده شود و جایگاه آن در امنیت اقتصادی، توسعه صادرات و تقویت ارتباطات منطقه‌ای کشور مورد توجه قرار گیرد.

بنابراین ضروری است مسئولان کشور با بهره‌گیری از تجربه تحولات اخیر، موضوع تکمیل این پروژه را با جدیت بیشتری در دستور کار قرار دهند و از ظرفیت تعاملات سیاسی و اقتصادی با طرف عراقی برای تسریع در اجرای تعهدات دو کشور استفاده کنند. در این مسیر، باید به طرف عراقی نشان داده شود که تکمیل خط آهن شلمچه - بصره صرفا مطالبه اقتصادی ایران نیست، بلکه ضرورتی مشترک برای تقویت امنیت اقتصادی، توسعه تجارت و افزایش تاب‌آوری حمل‌ونقل در هر دو کشور به شمار می‌رود؛ ضرورتی که ایجاب می‌کند موانع اجرایی و اعتباری این پروژه هرچه سریع‌تر برطرف شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی در دیدار با نماینده مردم دهگلان در مجلس:

برگزاری مناقصه کنارگذر دهگلان و آغاز عملیات اجرایی ۸ کیلومتر از محور قروه-سنقر

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور، در دیدار با نماینده مردم دهگلان در مجلس شورای اسلامی از صدور دستورهای لازم برای پیگیری مصوبات سفر وزیر راه و شهرسازی به شهرستان قروه، برگزاری مناقصه کنارگذر دهگلان و آغاز عملیات اجرایی ۸ کیلومتر از محور قروه-سنقر خبر داد.

به گزارش اقتصادسرآمد به نقل از روابط عمومی شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور، هوشنگ بازوند در دیدار با محمد رسول شیخی‌زاده، نماینده مردم دهگلان در مجلس شورای اسلامی گفت: در این نشست، موضوعات مرتبط با مصوبات سفر وزیر راه و شهرسازی به شهرستان قروه، از جمله برگزاری مناقصه احداث کنارگذر دهگلان، احداث دوربرگردان‌های محور قروه-سنندج، برگزاری مناقصه و آغاز عملیات اجرایی ۸ کیلومتر از محور قروه- سنقر مورد بررسی قرار گرفت.